

Araguaia

*amb el Bisbe Casaldàliga
per les causes de l'alliberament.*

Rivadeneira, 6 - 10è

08002 BARCELONA

Tel. 93 317 61 77

Fax 93 412 53 84

correu electrònic: araguaia@pangea.org

CARTA N. 60 - DESEMBRE 2008

CRÒNICA DES DE SAO FELIX

Amb una calor horrorosa i una humitat que esborra la vida estem vivint l'absència de la Tia Irene.

Vam estar vuit dies a Santa Teresina de recés i reunió d'agents pastorals. Va ser interessant però tothom pensava en la tia Irene.

En Pere està bé, però les referències a la tia Irene són continues.

Les comares ploren tot el dia. S'han fet misses en les que les persones fan el seu comentari sobre la tia. De vegades és difícil no emocionar-se. Al poble s'han decretat 3 dies de dol oficial. Dijous farem un funeral i després un homenatge.

Veritablement la Tia Irene va ser la dona forta, tendra, sensible i educada de la Prelazia. Aquella dona que, en plena dictadura, va dur en una capsa, embolicada amb un mocador, la primera carta pastoral d'en Pere Casaldàliga en un avió militar!. Quan li van preguntar què duia, ella va respondre "medicaments, alguna roba, coses sense importància ... si vol pot obrir..." !!!! Aquella dona que va organitzar l'escola, el club de mares, l'Associació nostra senyora de l'Assumpció (avui ANSA), que com una formigueta va anar guardant tots i cada un dels papers que trobava fins a convertir-lo en el més gran arxiu de la regió. I sempre companya inseparable d'en Pere.

En Pere està bé. El seu humor i la seva acollida i tendresa, malgrat ser cada cop més fràgil, augmenten.

Com sempre aquest poble no te sorpreses. En Filemón va guanyar les eleccions a l'ajuntament. Per qui no ho sàpiga, és un "activista" en contra de l'església però, ves per on, ara intenta dur-se bé amb ella. De tota manera és d'aquell grup de fazendeiros de l'agronegoci, lluita per Bordolândia, Gameleira...etc.

La situació de Bordolândia no es resol, és més, el lider del campament està seriosament amenaçat de mort.. El film que va presentar 'altra dia la Tv no s'ha pogut passar allà degut a això.

Rapossa do Sul encara no està resolt i els "agros i fazendeiros" estan presentant recursos per allargar la situació davant del jutge.

Els Tapirapé han entrat en conflicte a la seva àrea indígena demarcada ja fa anys. Sembla ser que, a les terres del nord, l'empresa Gameleira ha començat la plantació de canya.

En fi, any rera any, una va sentint que la solució és quasi utòpica. Lula, ja veieu, una de calç i una de sorra. La corrupció a l'alça, com sempre.

Araguaies, un relat de tots aquests dies i ràpid.

Una forta abraçada

Maritxu

(Membre del Secretariat d'Araguaia)

Drets Humans - Poble de Déu - Tercer Món - Ecologia - Ecumenisme

Amèrica - Carisma - Esperança - Pobres - Negres - Indis - Terra - Fidelitat - Regne - Pasqua

TIA IRENE

El dia 13 de novembre va morir la religiosa Irene Franceschini, la Tia Irene com l'anomenava carinyosament tot el poble i tots aquells que vam tenir el privilegi de viure amb ella.

La Irene, la Tia Irene, va arribar a la Prelazia l'any 1970 per treballar amb en Pere Casaldàliga, que acabava de ser nomenat bisbe de São Felix do Araguaia. Venia de Sao Paulo. Religiosa de les Germanes de Sant Josep. La seva passió: la música.

Des d'aleshores, s'encarnaria en la vida d'aquest poble i lluitaria activament en ell, per ell i amb ell.

Creant el "club de mães" va intentar canviar la mentalitat masculista d'aquesta societat. Moltes de les dones que avui ploren varen ser, en aquells moments, ajudades per ella.

Recollint i organitzant qualsevol paper que arribava a les seves mans i amb un criteri excel·lent, va crear l'Arxiu de la Prelazia, que avui té prop de 300.000 documents. L'any 2004 se li va reconèixer el seu treball fidel i meticulós amb el títol d'"Arxivera sense Fronteres"

Va participar com a pedagoga en la creació de l'Escola Estatal Araguaia, que va ser tancada pels militars a causa de la tasca de conscienciació que es feia amb els joves.

Va participar activament en les Comunitats d'Església. Va organitzar el cant litúrgic i la seva passió per la música la va portar a ser mestra d'un grup de joves que es dediquen a la música.

La Irene, la Tia Irene, va ser una dona forta de la Bíblia. El seu aspecte fràgil amagava una capacitat enorme de sensibilitat, de creativitat. Al mateix temps que atrevida, el seu esperit lluitador va fer d'ella la Encarnació del Ressuscitat.

Avui ens unim al dolor de la seva absència juntament amb en Pere, la Prelazia i aquest poble, creient certament que ella ja viu la Glòria de la Pasqua.

CARTA A LA TIA IRENE

Us adjuntem el text que, com a Associació Araguaia hem enviat a la revista Alvorada

Estimada Tia Irene,

Volem avui agrair la teva presència sempre càlida i alliberadora, en la què des de la teva aparent fragilitat recreaves el coratge i la llibertat necessaris per a caminar cap al Regne.

Agraim el teu missatge evangèlic, exercit des de la teva feminitat, amb la teva presència sempre senzilla i discreta.

Agraim el teu somriure, les teves paraules plenes d'esperança i la teva abraçada solidària animant-nos a tots a continuar junts la caminada comuna cap a un món nou.

Gràcies Tia Irene per ser com vas ser i per regalar el do de la teva pròpia existència en el compromís quotidià en favor de la vida.

Avui, des de la certesa que vius ja la Pasqua, et demanem que ens acompanyis sempre en el nostre camí cap el Ressuscitat.

NOTA: Podeu veure fotografies de la Tia Irene i notícies recents de la Prelazia a l'enllaç que hi ha a la nostra pàgina web: <http://www.pangea.org/araguaia>

V CONFERÈNCIA INTERNACIONAL DE VIA CAMPESINA

Maputo, la capital de Mozambic, fou la seu de la 5èna Conferència Internacional de la Via Campesina. Més de 600 camperols i camperoles de 60 països es reuniren del 16 al 23 d' octubre per discutir la situació de l' agricultura, apuntant que la sortida al problema de la fam és la Sobirania Alimentària. Com a contrapunt al model de l' agro negoci, que no garanteix la supervivència digna dels pobles del camp, ens articulem per a lluitar per la reforma agrària, la conservació de la biodiversitat, de l' aigua, les llavors i l' agricultura camperola.

Via Campesina és una articulació de moviments camperols, i és present en quatre continents. Al Brasil, el MST forma part de Via Campesina juntament amb la MAB (Moviment dels Afectats per la construcció de preses), la MPA (Moviment de Petits Camperols), el Moviment de les Dones Camperoles (MMC), la PJR (Pastoral de la Joventut Rural), la CPT (Comissió Pastoral de la Terra), Abra (Associació Brasileira de Reforma Agrària), la Feab (Federación dels Estudiants d' Agronomia), indígenes i quilomboles.

A més a més de la conferència, participem en la 3a Assemblea de les Dones de la Via Campesina, a on vam endegar la Campanya mundial pel fi de la violència contra les dones. També ens vam sumar a la 2a Assemblea de Joves i vam apuntar el greu problema de l'èxode rural.

Les camperoles i els camperols ofereixen sortides concretes per a la crisi creada pel model de l' agro negoci, que augmenta la concentració de riquesa i la fam al món.

CARTA DE MAPUTO

V Conferència Internacional de Via Campesina

Maputo, Mozambique, 19-22 d' Octubre de 2008

El món sencer està en crisi, una crisi de dimensions múltiples, una crisi d' aliments, d' energia, del clima i de les finances. Les solucions que ens ofereixen des del poder són el lliure comerç, les llavors transgèniques, etc. Ignoren que la crisi és producte del sistema capitalista i del neoliberalisme, i només poden aprofundir en els seus impactes. Per a trobar solucions reals cal mirar cap a la sobirania alimentària que proposa la Via Campesina.

Com hem arribat a la crisi?

En últimes dècades hem vist avançar el capital financer i les empreses transnacionals sobre tots els aspectes de l' agricultura i del sistema alimentari dels països i del món. Des de la privatització de les llavors i la venda d' agro-tòxics, fins a la compra de la collita, el procesament dels aliments, i el seu transport, la distribució i venda al consumidor, tot és ja en mans d' un nombre reduït d' empreses. Els aliments han passat de ser un dret de tots i totes, a ser una mercaderia més. S' estan homogeneïtzant les dietes a tot el món,

La Via Campesina

amb aliments que són dolents per a la salut, tenen preus que la gent no pot pagar i estem perdent les tradicions culinàries dels nostres pobles.

Al mateix temps, estem veient una ofensiva del capital sobre els recursos naturals, com no s' havia vist des de temps colonials. La crisi de la taxa de guanys del capital els aboca a una guerra privatitzadora, d'arrabassament contra nosaltres, camperols i, indígenes, un robatori privatitzador de la terra, el territori, els boscos, la biodiversitat, l' aigua i la mineria. Els pobles rurals i el medi ambient estan sent agredits. La sembra d'agro combustibles en grans monocultius industrials és part d'aquest arrabassament, justificat falsament amb arguments sobre les crisi energètiques i climàtiques. La realitat darrera d'aquestes últimes facetes de la crisi té molt més a veure amb

la matriu actual de transport a llarga distància de bens, i individualitzant d'automòbils, que amb altra cosa.

Ara, amb la crisi d'aliments i la crisi financera tot s'aguditzava. La mateixa crisi financera i les crisi d'aliments estan vinculades per la especulació que fa el capital financer amb els aliments i la terra, en detriment de la gent.

Ara el capital financer es torna més desesperat: assalta els eraris públics per als seus rescats, la qual cosa obliga a retalls pressupostaris a tots els països i provoca més pobresa i patiment. La fam al món segueix el seu ritme de creixement.

L'explotació i totes les formes de violència, principalment contra les dones, augmenten. Amb la contracció econòmica en els països rics, creix la xenofòbia contra els treballadors i treballadores immigrants, creix el racisme i la repressió i el model dominant ofereix cada vegada menys oportunitats per al jovent al camp.

En síntesi, tot va empitjorant. Malgrat tot, com totes les crisi, genera oportunitats. Oportunitats per al capitalisme que fa servir la crisi per a reinventar-se i trobar noves fonts de guanys però també oportunitats per als moviments socials. Entre aquests es troben el fet que les tesis del neoliberalisme estan quedant sense legitimitat amb els pobles i el fet que les institucions financeres internacionals (Banc Mundial, FMI, OMC) estan mostrant la seva incapacitat d'administrar la crisi (a més d'estar entre les causes de la mateixa crisi), creant la oportunitat per a eliminar-los i construir altres institucions de regulació de la economia global que serveixen altres interessos.

Va quedant clar que les corporacions transnacionals són els veritables enemics que estan darrere d'aquells. Està quedant clar que els governs neoliberals no serveixen els interessos dels seus pobles. També va quedant clar que el règim mundial d'aliments controlats per les empreses transnacionals no és capaç d'alimentar a la gran massa de persones en aquest planeta, mentre que la soberania alimentària, basada en l'agricultura camperola, és més necessària que mai.

Què defensem en la Via Campesina davant d'aquesta realitat?

- La soberania alimentària: Treient el capital especulatiu fora dels aliments i renacionalitzant la producció i les reserves d'aliments s'oferiria la única sortida de la crisi alimentària. Només l'agricultura camperola alimenta els pobles, mentre que l'agronegoci produeix productes d'exportació i agrocombustibles per a alimentar els automòbils en lloc dels éssers humans. La soberania alimentària, basada en la agricultura camperola, ofereix la solució a la crisi.

- Enfront de les crisi energètiques i climàtiques la disseminació d'un sistema alimentari local, que no es basa ni en l'agricultura industrial ni en el transport a llarga distància, eliminaria fins a un 40% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. L'agricultura industrial escalfa el planeta, i l'agricultura camperola el refreda. Un canvi en el patró de transport humà cap al transport col·lectiu, i altres en els patrons de consum, són les passes addicionals necessàries per a fer front a les crisi energètiques i climàtiques.

- La reforma agrària genuïna i integral, i la defensa del territori indígena: són essencials per revertir l'arrabassament al camp, i per posar la terra a produir aliments en lloc d'exportacions i combustibles.

- L'agricultura camperola sostenible: només la producció camperola agro ecològica pot desvincular el preu dels aliments del preu del petroli, recuperar els sòls degradats per l'agricultura industrial, i produir aliments sans i propers per als nostres pobles.

- L'avenç de les dones és l'avenç per a tots: La fi de tota mena de violència cap a la dona, incloent la física, la social i d'altres. L'abast de la veritable paritat de gènere en tots els espais interns i instàncies de debats i presa de decisions són compromisos imprescindibles per a avançar en aquest moment com a moviments de transformació de la societat.

- El dret a la llavor i a l'aigua: La llavor

i l'aigua són les fonts de la vida, i són patrimoni dels pobles. No podem permetre la seva privatització, ni la sembra de llavors transgèniques o de tecnologia terminator.

- No a la criminalització de la protesta social, sí a la Declaració de Drets Camperols a l' ONU, proposada per la Via Campesina. Serà una eina clau en el sistema legal internacional per a enfortir la nostra posició i els nostres drets com a camperols i camperoles.

La joventut al camp: És urgent obrir espais cada cop més especialitzats per a la incorporació de la força i la creativitat del jovent camperol en la seva lluita per construir el seu futur en el camp.

- Finalment, nosaltres, produïm i defensem els aliments de tots i totes.

Tots i totes els participants en la V Conferència de la Via Campesina ens comprometem a la defensa de l' agricultura camperola, a la soberania alimentària, a la dignitat i a la vida. Nosaltres oferim solucions reals a la crisi global que pateix el món d'avui. Tenim el dret de continuar sent camperols i camperoles i tenim la responsabilitat d' alimentar els nostres pobles.

Aquí estem els camperols i camperoles del món i ens neguen a desaparèixer.

Soberania alimentaria JA!

Amb la lluita i la unitat dels pobles!

Globalitzem la lluita!

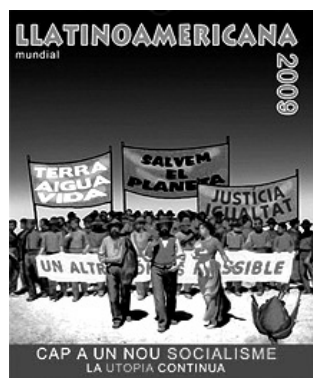
Globalitzem l' esperança!

VIA CAMPESINA INTERNACIONAL

elroto@inicia.es

AGENDA LLATINOAMERICANA

Tenim a la venda agendes Latinoamericanes i calendaris del Comitè Oscar Romero. Podeu passar pel secretariat els dijous de 18 a 20h.

AGENDA D'ACTIVITATS

ARAGUAIA: ASSEMBLEA 2009

Convoquem a l'assemblea anual de socis i sòcies de l'Associació el

DIA: 22 de gener de 2009

HORA: 19:30

LLOC: Rivadeneyra 6, 10è. 08002 Barcelona

TROBADA ANUAL

Dia 26 d'abril de 2009 a LLEIDA.

(Rebreu el programa a la propera carta)

CONSTATAÇÃO DE NATAL

Não vi a estrela falada,
mas vi que Deus era pobre.
Maria estava acordada
e estava acordada a noite
e estava desacordado,
para sempre, o rei Herodes

Pere Casaldàliga

CONSTATAÇÃO DE NADAL

No vaig veure l'estrella anunciada
però vaig veure que Déu era pobre.
Maria estava desperta,
desperta estava la nit,
i estava el rei Herodes
desvetllat per sempre més

Pere Casaldàliga

El secretariat de l'Associació Araguaia us desitja un BON NADAL